

Η ΣΠΑΡΤΗ ΤΗΣ ΔΙΑΤΟΛΗΣ

ΧΡΟΝΟΣ 6ος - ΦΥΛΛΟ 14

ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΠΑΡΤΗΣ Μ. ΑΣΙΑΣ

ΜΑΐΟΣ 1994

Η ΕΝΩΣΗ ΔΙΕΥΡΥΝΕΙ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΟΙΩΝΤΑΣ ΤΑ ΜΕΣΑ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΣΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΗΣ

Με την είσοδό της στο 61ο έτος της λειτουργίας της, μετά τη βράβευση από την Ακαδημία των Αθηνών και ύστερα από ορισμένες ευνοϊκές ρυθμίσεις σε θέματα οικονομικοτεχνικής φύσεως, η Ένωση Σπάρτης Μ. Ασίας, με αιχμή το Διοικητικό της Συμβούλιο αλλά και με βάση τις προσωπικότητες από το χώρο των Γραμμάτων και των Τεχνών αλλά και των Επι-

στημάτων και της Οικονομίας που της συμπαρίστανται ενεργά, προχωρεί σε διεύρυνση των στόχων της αξιοποιώντας όσο μπορεί καλύτερα τα μέσα που έχει στη διάθεσή της.

Είναι ήδη γνωστό ότι: α) μόλις ιδρύθηκε και λειτουργεί ήδη με επιτυχία, τμήμα εκμάθησης ελληνικών και μικρασιατικών παραδοσιακών χορών σε δύο επίπεδα: ενηλίκων και παιδιών, β) επανήρχισε τη λειτουργία του το Σκακιστικό Τμήμα νέων, γ) θεσμοθετούνται, με ευρεία προοπτική, υποτροφίες, δ) αναβαθμίζεται το φιλανθρωπικό τμήμα, ε) εμπλουτίζεται με ταχύτατους ρυθμούς η Βιβλιοθήκη και το Λαογραφικό Μουσείο μας με την προσθήκη Τμήματος Φωτογραφικού Αρχείου, στ) αναπτύσσονται πλέον προγράμματα καλλιτεχνικών εκδηλώσεων ποιότητας, διαλέξεων, προβολών κ.λπ. σε επίπεδο 3 εκδηλώσεων το μήνα, ζ) καθημερινά εγγράφονται νέα μέλη και αποκτώνται φίλοι και συνεργάτες, η) η Ένωση μας στοχεύει σε πανελλαδική εμβέλεια...

Οι πόρτες μας είναι ανοικτές σε όλους. Κανένας δεν εμποδίζεται, αντίθετα γίνεται δεκτός με χαρά, είτε είναι μέλος, είτε φίλος, είτε θέλει να βοηθήσει σε κάποιον τομέα, είτε απλώς να παρακολουθήσει τις δραστηριότητές μας.

Και φυσικά ξεχωριστά οι νέοι μας.

Η Ενωση Σπάρτης... παρελαύνει στις 25 Μαρτίου με τα παιδιά του Χορευτικού Τμήματος, που κρατούν και τη σημαία του Συλλόγου.

Ενα σημείο από τα μαθήματα Σκακιού που ξανάρχισαν. Ανάμεσα στα παιδιά ο υπεύθυνος του Τμήματος κ. Νίκος Χατόγλου και ο δάσκαλος του Σκακιού κ. Ορνιθόπουλος.

σπαρταλήδικα

ΕΦΕΤΟΣ συμπληρώνονται 60 χρόνια αφότου η Νέα Ιωνία, η πόλη που από το μηδέν δημιούργησαν οι Σπαρταλήδες καθώς ήρθαν κι εγκαταστάθηκαν μαζικά εδώ, αμέσως μετά τον ξεριζωμό του '22, ονομάσθηκε δήμος αποκτώντας αυτεξουσιότητα και αυτοδυναμία.

Φυσικά σ' όλα αυτά τα χρόνια, καθώς η πολιτεία μεγάλωνε και σιγά-σιγά άλλαζε δομή και σύνθεση, η παρουσία και η συμμετοχή των Σπαρταλήδων, της 1ης γενιάς στην αρχή, κατοπινά της 2ης και ήδη πια και της 3ης υπήρξε, θα έλεγα, και δυναμική και ως ένα σημείο καθοριστική για το μέλλον της.

Δεν ήταν μόνο το εμπόριο, η βιομηχανία, οι επιχειρήσεις, με μια λέξη η οικονομία, που ως κυρίαρχη απασχόλησή τους οι Σπαρταλήδες πρόσφεραν στη νέα πολιτεία. Ήταν και τα Γράμματα, οι επιστήμες, οι τέχνες, η θρησκευτική ζωή.

Κι ακόμη κάτι, που ειδικά ταιριάζει στο χρώμα αυτής της επετείου: η ενασχόληση με τα κοινά και την πολιτική. Έχουμε ξαναγράψει τα ονόματα των βουλευτών Σπαρταλήδων κι έχουμε πει δυο λόγια γι' αυτούς που ξεχώρισαν ως δημοτικοί άρχοντες στη Ν. Ιωνία (πρόεδροι δημοτικών συμβουλίων, υποψήφιοι δήμαρχοι, αντιδήμαρχοι, δημοτ. σύμβουλοι κ.λπ.).

Η σκέψη μας ας στραφεί αυτή τη φορά μόνο σε δύο μεγάλες μας φυσιογνωμίες, τους αειμνήστους: Γαβριήλ Τσακίρη και Κοσμά Νικολαΐδη. Ο πρώτος νεότατος, υπήρξε υποψήφιος δήμαρχος στις πρώτες δημοτικές εκλογές του 1934, επικεφαλής δυναμικού ψηφοδελτίου, ο δεύτερος διαδραμάτισε σπουδαίο ρόλο στα δημοτικά πράγματα της Ν. Ιωνίας. Ονομάσθηκε πρόεδρος Δημοτ. Συμβουλίου στο πρώτο μεταπολεμικό δημοτ. συμβούλιο (1951-54), με μεγάλη επιτυχία, που τον οδήγησε στη σκέψη να εκθέσει κατόπιν υποψηφίότητα δημάρχου, επικεφαλής κι αυτός μιας πλειάδας σπουδαίων στελεχών, μεταξύ των οποίων πολλοί Σπαρταλήδες.

Πριν κλείσω αυτό το σημείωμα, κρίνω σκόπιμο να πω ότι δεν είναι μόνο η Ν. Ιωνία, όπου διακρίθηκαν οι συμπατριώτες μας. Ανάμεσα στους μικρασιάτες της Βέροιας βλέπουμε σήμερα να ξεχωρίζει ένας δυναμικός αντιδήμαρχος, νέος στην Ηλικία: είναι ο Κων. Ασλάνογλου, Σπαρταλής στην καταγωγή.

Άλλα βέβαια ξαναγυρίζοντας στη Ν. Ιωνία να υποσχεθώ ότι αναλυτικότερος θα γίνω κατά την ομιλία μου στην Ετήσια Εορτή του Συλλόγου, στις 15 Μαΐου.

ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ Μουσείο της Ενώσεως, το μικρό μας Μουσείο ενθυμημάτων, διευρύνει σημαντικά πια τα πλαίσιά του. Ύστερα από τις δωρεές που αναφέραμε στο 120 φύλλο μας, ήρθε το όμορφα διακοσμημένο κουτί με όλα τα ενθυμήματα της οικογενείας Πολυκάρπου που μας προσκόμισαν ο Πολύκαρπος και ο Ιωσήφ

σπαρταλήδικα

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 1

Πολυκάρπου, ήρθε ένα ακόμη κουτί με ενθυμήματα της οικογενείας Κιοτσέκογλου και μια θαυμάσια εργασία της κ. Ραχήλ Δημητριάδου-Δαμβακάκη, που μιλάει για τη Νεάπολη (Νεβσεχήρ) αλλά και τον αείμνηστο Πατάρων Μελέτιο, αναμνησικά της κ. Μαριάνθης Κωστάκη, στη μνήμη των γονέων της.

Και ήρθε με την ευγενική διαμεσολάβηση του Νίκου Αθανασίου προς τους κληρονόμους, ένα αξιόλογο υλικό του αείμνηστου Βασιλάκη Αρτεμιάδη με ανέκδοτη βιογραφία τους, φωτογραφίες, εφημερίδες, βιβλία κ.λπ.

Κι εδώ μια άνω τελεία, γιατί υπάρχει ένα δεύτερο μέρος που λέγεται: Δημιουργία Φωτογραφικού Αρχείου από την παλιά και την καινούργια Ν. Ιωνία πια. Εδώ έχουμε πρόθυμους όσο και πολύτιμους συνεργάτες: την κ. Ευαγγελία Βουλγαρέλη για την παλιά Ν. Ιωνία και τους κ.κ. Ιωακείμ Παπαϊωακείμ και Γιάννη Βέλλη, καλλιτέχνες του φωτογραφικού φακού, για τη νέα... Νέα Ιωνία. Και φυσικά ισχύει πάντα το: "πάσα προσφορά δεκτή".

 ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ανέκαθεν προέβλεπαν τα παλαιά καταστατικά της Ενώσεως. Για νέους συμπατριώτες που θα πετύχαιναν στις Ανώτατες Σχολές, προκειμένου να συνεχίσουν τις σπουδές τους. Βέβαια ως προϋπόθεση επίθετο η... ταμειακή κατάσταση, εφόσον βέβαια δεν θα έπρεπε να περιορισθεί ο όρος "υποτροφία" στο επίπεδο κάποιας συμβολικής ενίσχυσης.

"Ηδη, όπως θ' ανακοινωθεί στην Ετήσια Εορτή της Ενώσεως, το Δ. Συμβούλιο έκρινε ότι θα μπορούσαν από το ακαδημαϊκό έτος 1994-95 - επιτυχάνοντες στα ΑΕΙ και ΤΕΙ στις εξετάσεις του Ιουνίου '94 - να θεσμοθετηθούν κάποιες υποτροφίες αλλά και να δοθούν και ορισμένες συμβολικού χαρακτήρα ενισχύσεις.

Σημαντικό είναι να ειπωθεί εδώ ότι όλες οι υποτροφίες που θα προκηρυχθούν θα αφιερωθούν στη μνήμη εκείνων των Μεγ. Ευεργετών, που με τα κληροδοτήματα που κατέλιπαν, έδωσαν την οικονομική δυνατότητα στην Ένωση όχι μόνο αυτό το στόχο να επιτύχει αλλά και να μπορεί να συνεχίσει να λειτουργεί απρόσκοπτα τόσα χρόνια και πάντα με ανοδική πορεία.

Υποχρέωσή μου είναι να θυμίσω αυτά τα ονόματα: Μαρίτσα Ηλιάδου, Χαράλαμπος Ελλέζογλου, Δαμιανός Γεωργιάδης, Γαβριήλ και Χαρίκλεια Τσακίρη.

 ΕΙΝΑΙ ομολογουμένως συγκινητικό και δείχνει την εκτίμηση της κοινωνίας μας στην Ενώση μας. Το πράγμα έχει την ξεχωριστή του σημασία, όταν μάλιστα η εκτίμηση αυτή προέρχεται από νέους στην ηλικία ανθρώπους.

Ακούστε το: Πρόσφατα ιδρύθηκε στη Ν. Ιωνία σωματείο με τον τίτλο: "Κοινωνική Αναπτυξιακή Ιωνία". Στόχος του η ευαισθητοποίηση των αρμοδίων φορέων και των πολιτών επάνω στα προβλήματα της Νέας Ιωνίας.

Λεν θ' αναφερθώ, φυσικά, στα άρθρα του καταστατικού, που πάντα δείχνουν ένα ειλικρινές ενδιαφέρον και μια διάθεση για προσφορά. Θα μείνω μόνο στο ακροτελεύτειο 9ο άρθρο που λέει: "...Σε περίπτωση διάλυσης της "Κινήσεως" η περιουσία θα περιέρχεται στην ...Ένωση Σπάρτης Μ. Ασίας".

Ευχόμαστε βέβαια να μη διαλυθεί ποτέ το σωματείο. Αντίθετα να ανδρωθεί και να δημιουργήσει. Ωστόσο ευχαριστούμε, ευχαριστούμε πολύ, γιατί

ΕΜΠΛΟΥΤΙΖΕΤΑΙ Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΑΣ

Ο αείμνηστος Μεγάλος Ευεργέτης της Ενώσεως Γαβριήλ Τσακίρης, στη διαθήκη του όριζε όπως μετά το θάνατο της πολιωγαπτημένης του συζύγου Χαρίκλειας, το επί της οδού Αναξαγόρα ακίνητο να περιέλθει κατά το ήμισυ στην Ένωση, προκειμένου εκ των εσδόων του ν' αντιμετωπισθούν οι δαπάνες συντήρησης και εμπλούτισμού της Βιβλιοθήκης της Ενώσεως και μερικώς οι δαπάνες για τις πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Πολλά εν ζωή είχαν προσφέρει και οι δύο στην Ένωση, αλλά και μετά θάνατον συνέχισαν τις προσφορές τους.

Θέλουμε να ευχαριστήσουμε την κ. Καλλιρόη Τσιάτη, ανεψιάν του αειμνήστου για το ειλικρινές ενδιαφέρον της και τις γνώσεις της, ώστε να πραγματοποιηθεί η επιθυμία αυτή, ως επίσης και την μητέρα της κ. Πολυτίμη Λουκίδου, αδελφή του αειμνήστου Γαβριήλ.

Ήδη έγιναν έργα συντήρησης (βαφή, φωτισμοί κ.λπ.) στη Βιβλιοθήκη, ενώ αγοράστηκαν δεκάδες βιβλίων, κυρίως ιστορικών και με μικρασιατικό περιεχόμενο, για τον εμπλούτισμό της Βιβλιοθήκης.

έκριναν μόνο την Ενωσή μας άξια να παραλάβει τη σκυτάλη.

 ΕΝΑΣ από τους μεγαλύτερους δασκάλους της Σπάρτης, από τους αναμορφωτές θα έλεγα των εκπαιδευτικών της πραγμάτων, υπήρξε ο Νικ. Ευσταθιάδης.

Πριν από λίγο καιρό στην έκδοση "Το περιοδικό της Θεσσαλίας" δημοσιεύθηκε μια μελέτη του Σχ. Συμβούλου Δημ. Κωνσταντάρα-Σταθαρά που αναφέρεται στο έργο του μεγάλου δασκάλου στο Βόλο, όπου κατέφυγε μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή.

Ο συντάκτης της μελέτης αναφέρεται με τα πιο εγκωμιαστικά σχόλια στην προσωπικότητα του αειμνήστου Νικ. Ευσταθιάδη, που πρόσφερε τις υπηρεσίες του όχι μόνο στη Σπάρτη (γύρω στα 1887-90), αλλά και στη Σμύρνη (στο "Ομήρειο Παρθεναγωγείο" και μετά στην "Ευαγγελική Σχολή") και τέλος στην Ελλάδα, στο πρώτο σχολείο της Νέας Ιωνίας του Βόλου, όπου με τη φλόγα της μικρασιατικής ψυχής του και τις μεγάλες για την εποχή, ικανότητές του στην Παιδαγωγική και τη διοίκηση ενέπινευσε σεβασμό και εκτίμηση στο προσφυγικό στοιχείο.

Επέβαλε ως σήμα κατατεθέν στη σφραγίδα το δικέφαλο αετό και έδωσε ξεχωριστό τόνο στις εθνικές γιορτές με τους πανηγυρικούς λόγους που εκφωνούσε.

Ευχαριστούμε τον καλό μας φίλο κ. Κωνσταντάρα-Σταθαρά για όσα πολύτιμα κατέγραψε. Σ' εμάς μένει η υποχρέωση να επικοινωνήσουμε αμέσως με το γιο του σοφού δασκάλου, τον Ευστάθιο Ευσταθιάδη, και να τον καλέσουμε να έρθει κοντά μας.

*Kai με τις πιο θερμές μου ευχές
ο Αναστημένος Χριστός
να φέρει σ' όλους ευτυχία και ειρήνη
Σας χαιρετώ*

Ο Πρόεδρος της Ενώσεως
Χάρης Σαπουντζάκης

ΕΝΤΥΠΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

Στην Βιβλιοθήκη της Ενώσεως φθάνουν περιοδικά και εφημερίδες από συλλόγους και μεμονωμένους εκδότες. Τους ευχαριστούμε θερμά. Παρακάτω παρουσιάζουμε εκείνα τα έντυπα που έχουν μια τακτική αποστολή.

α) ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

1. **Μικρασιατική Ηχώ** - διμηνιαία έκδοση της Ενώσεως Σμυρναίων.
2. **Προσφυγικός Κόσμος** - Εκδότης Π. Κωνσταντινίδης.
3. **Φωνή της Μαγνησίας** - Έκδοση των από τη Μαγνησία.
4. **Σινασίτικη Φωνή** - Έκδοση του φιλανθρωπικού σωματείου "Νέα Σινασός".
5. **Μικρασιατικό Παλμοί** - Έκδοση του Μικρασιατικού Συλλόγου Βεροίας.
6. **Μικρασιατική Φωνή** - Έκδοση του Συλλόγου Μικρασιατών Πιερίας.
7. **Νέος Κύκλος Κων/πολιτών** - Έκδοση του Νέου Κύκλου Κων/πολιτών.
8. **Βυρωνικοί Παλμοί** - Έκδοση του πολιτιστικού συλλόγου Βυρωνείας.
9. **Σμύρνα-Αρμονία** - εκδότης η κ. Ισ. Μαλόβρουσβα.
10. **Ηχώ της Ν. Περάμου** - Έκδοση του Συλλόγου "Εύδοξος ο Κυζικηνός".
11. **Προικονησιακά Νέα** - Έκδοση του Συλλόγου Προικονησιωτών.
12. **Ιωνική Ένωση** - Εκδότης ο κ. Γ. Περτσεμλίδης.
13. **Αμαρύσια** - Εβδομαδιαία εφημερίδα Αμαρουσίου.
14. **Πληροφορία** - Έκδοση Ν. Ιωνίας.

β) ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

1. **Παναιγυππία** - Έκδοση του Συνδέσμου Αιγανητιώτων.
2. **Εστία Ν. Σμύρνης** - Έκδοση της Εστίας Ν. Σμύρνης.
3. **Μικρασιατική Ενημέρωση** - Έκδοση της Ενώσεως Μικρασιατών Β.Ε.
4. **Ορθόδοξα Μηνύματα** - Εκδότης πανοσ. Γρηγ. Πουλάκης.
5. **Πανόραμα** - Έκδοση του Πολιτιστικού Συλλόγου "Πανόραμα".
6. **Πλανόδιον** - Λογοτεχνικό περιοδικό, εκδότης Γ. Πατίλης.
7. **Ενημέρωση** - Έκδοση Π. Προσκόπων Ν. Ιωνίας.
8. **Κάλβου & Τζαβέλα γωνία** - Έκδοση του Σου Λυκείου Ν. Ιωνίας.

Η ΣΠΑΡΤΗ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

Τριμηνιαία έκδοση της Ένωσης Σπάρτης Μ. Ασίας & Περιχώρων

•
Υπεύθυνος:
ΧΑΡΗΣ ΣΑΠΟΥΝΤΖΑΚΗΣ
Αλατσάτων 23
Τηλ.: 27.70978
•
Φωτοσύνθεση - Όφεστ
Σταμάτης Χατζηγιάννης
Πάρσης 19 - Ν. Ιωνία
Τηλ.: 27.77.619

ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΙ ΚΕΙΜΕΝΑ

Ο Βασίλειος Αρτεμιάδης υπήρξε μία από τις μεγαλύτερες μορφές της αλησμόνητης Πατρίδας Σπάρτης. Περίφημος νομικός, βουλευτής Αθηνών-Πειραιώς, συγγραφέας σπουδαίων και εξειδικευμένων έργων, ένας από τους βασικούς συντελεστές της Ιδρυσης και επιτυχημένης λειτουργίας της Ενώσεως μας, διετελέσας και πρόεδρος της στην κρίσιμη περίοδο της ανεγέρσεως του πρώτου μέρους του Πνευματικού μας Κέντρου, του γνωστού "Οίκου Σπάρτης" (1955-58).

Αν και έχει πεθάνει από πολλών ετών, μόλις πριν από λίγους μήνες, χάρις στη φροντίδα του κ. Νίκου Αθανασίου έγινε δυνατό να φτάσουν στο Μουσείο της Ενώσεως αρκετά χειρόγραφά του και φωτογραφίες πολύ σημαντικές. Άναμεσα σ' αλλά, λοιπόν, και η "Αυτοβιογραφία του", που πρέπει να γράφτηκε γύρω στα 1966. Φέρει τον τίτλο "Η περίεργη ζωή μου". Δημοσιεύουμε αυτούσιο το πρώτο μέρος της, που κρίνουμε ότι έχει και εντελώς ξεχωριστή σημασία. Ισως σ' ένα προσεχές φύλλο μπορέσουμε να δημοσιεύσουμε και το δεύτερο μέρος.

Εμείς συμπληρώσαμε μόνο, εδώ κι εκεί, ένα-δυο κενά (μικρά ονόματα δασκάλων π.χ.) που είχε αφήσει, υποθέτουμε ο ίδιος, με τη σκέψη να επανέλθει και να τα συμπληρώσει. Πράγμα που τελικά δεν έκανε.

Σημειώστε τη μεγάλη ακτινοβολία που διέθετε από το γεγονός ότι αυτός μαζί με την άλλη μεγάλη προσωπικότητα του ευρέος Πισιδικού χώρου, τον Β. Μουσαίο, εμήλτης με τον Ελευθερίο Βενιζέλο, και μάλιστα όχι μια φορά, για το τεράστιας σημασίας θέμα, της επεκτάσεως της ελληνικής ζώνης κατοχής στην Πισιδία και την Παμφυλία.

Για τον Βασιλάκη Αρτεμιάδη, βέβαια, θα χρειασθεί να επανέλθουμε.

"Η περίεργη ζωή μου"

Η τύχη τάφερε να γεννηθώ και να ανατραφώ τα πρώτα χρόνια της ζωής μου εις την ωραίαν "Σπάρτην" Μ. Ασίας, πόλιν περίφημον, 30 χιλ. κατοίκων, αντιγραφήν εις κάλλος Ελβετικής πόλεων... Οι ανθώνες, οι ελαιώνες, οι αμπελώνες και η πλουσία βλάστησης της έδιδαν ιδιαίτερη ομορφιά. Από τον Απρίλη άνθιζαν τα λουλούδια. Ο Κέδρος διέσχιζε την πόλιν και της έδιδε ιδιαιτέρων αιγύλων και χάριν... Ο Ελληνικός πληθυσμός, πλούσιος εις πνευματικήν ανάπτυξιν, ανήρχετο εις 8.000 ψυχάς. Μικρά παροικία Αρμενίων, περί τας 2.000 ψυχάς ησυχολείτο εις την βιοτεχνίαν και πλούσιοι Αρμενίοι εγκατεστημένοι εις την Σμύρνην και αλλαχού εβριθήσουν τους ομοεθείς των. Ο υπόλοιπος τουρκικός πληθυσμός, εγκρατής εις τας εκδηλώσεις του, ησυχολείτο κυρίως εις την γεωργίαν. Αι σχέσεις Τούρκων και Ελλήνων ήσαν σχετικώς ομαλά μέχρι της ανόδου των Νεοτούρκων εις την εξουσίαν...

Η Σπάρτη, τουρκιστί "Ισπάρτα" κείται εις οροπέδιον ύψους 1.000 περίπου μέτρων υπέρ την επιφάνειαν της θαλάσσης. Οι σοφοί συζητούν την ονομασίαν της. Άλλοι την δέχονται ως την "Βάριν", αρχαίαν Πισιδικήν πόλιν. Ο Ελληνικός πληθυσμός, κυρίως άλλοτε αγροτικός, έλεγε "Μεταβαίνω εις Βάριδα", "εις τα Σπαρτά", "εις τα Σπάρτα". Άλλοτε την δέχονται ως ονομαζούμενή "Σάπορτα" και ούτω καθεξής. Η νεωτέρα πόλις έχει γνωστήν ιστορίαν 300 και πλέον ετών. Υπήρχε ξυλογραφία φέρουσα το έτος 1714 με αραβικούς χαρακτήρες ως έτος ανεγέρσεως οικιών. Πάντως η ιστορία της είναι γνωστή από εδώ και 250 χρόνια. Οι Τούρκοι ως κατακτηταί εισήλθησαν εις την πόλιν από τας γειτονικά χώρας του εν Ικονίων κράτους των, του Σουλτανάτου "Ρουφ" περί τα 800 χρόνια πριν... Επί Οσμανλιδών Σουλτάνων κατεκτήθη η πόλις από τον "Χαμίδ" και έκτοτε ονομάζεται επαρ-

"Η ΠΕΡΙΕΡΓΗ ΖΩΗ ΜΟΥ"

ΤΟΥ ΒΑΣ. ΑΡΤΕΜΙΑΔΗ

χία "Χαμίδ Απάτ" ή επαρχία "Ισπάρτα". Η Ελληνική παροικία ήτο γηγενής, ωμύλει άλλοτε την Ελληνικήν ως διάδοχος Αλεξανδριών και των επιγόνων αυτών, συν τω χρόνω όμως, ήρχισε να ομιλή την Τουρκικήν, να χρησιμοποιήτη την "Καραμανλικήν διάλεκτον", την οποίαν αι νεώτεραι γενεαί δια των περιφήμων σχολών των κατώρθωσαν εν μέρει να υποκαταστήσουν δια της καθαρευόσης ελληνικής.

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Η Σπάρτη είχε εις την εποχήν μας (1896-1906) φημισμένα Ελληνικά σχολεία, εις τα οποία εφοίτησαν μετέπειτα ιατροί, δικηγόροι, μηχανικοί και αρχιτεκτονες, διδάσκαλοι και διδασκάλισσαι, έμποροι και πλήθος λογίων. Η μισθοδοσία των καθηγητών και διδασκάλων εβάρυνε την Κοινότητα και επληρώνετο αγοργύστως υπό ταύτης τη αρωγή των μελών της. Μέχρι του Τανζιμάτ (1856) αι σχολαί ήσαν σχεδόν αυτόπαρκοι. Μετέπειτα διωργανώθησαν κατά τρόπον υποδειγματικόν και μετά 30 χρόνια συνεχούς λειτουργίας των κατώρθωσαν να οργανωθούν εις υποδειγματικά εκπαίδευτηρια. Το ημιγυμνάσιον (8 και ενιστός 9 τάξεις) ήτο περίφημον εις όλην την Ανατολήν. Εδίσαξαν διαδοχικώς ο Γ. Σακκάρης, φιλόλογος δεινός εκ Κυδωνιών, ο Κωνσταντίνος Βογάς εκ Χαλκιδικής, ο Πέτρος Σεραφετινίδης, φιλόλογος γηγενής διαπρέψας εις την ριζικήν οργάνωσιν των σχολών, Διδάσκαλοι άξιοι πάσης εκτιμήσεως διέπρεψαν. Πολλοί νέοι ετελείωσαν τας σπουδάς των εις τας ανωτέρας Ελλ. σχολάς Σμύρνης, Σάμου, Αθηνών κτλ. και εδίδασκαν εις την Σπάρτην. Πρύτανης ήτο ο Χαράλ. Ηλιάδης, δεινός ελληνιστής και Τουρκιστής, ο οποίος μας έμαθε και τας δύο γλώσσας. Εκ παραλλήλου πολλοί εφοίτησαν εις τα Τουρκικά Γυμνάσια Σπάρτης, Ικονίου, Κων/πόλεως και διέπρεψαν εν συνεχεία ως επιστήμονες. Επίσης και αι κυρίαι δεν υστέρησαν να αναδειχθούν. Η Πολυτίμη Καχαμάνογλου, η Μελιπομένη Σεραφετινίδου, η Ευθαλία Ουλκέρογλου, η άλλη Ευθαλία Ουλκέρογλου, η Σάρα Μαριστάνογλου, συμμαθήτριά μου, με πολύν ζήλον ειργάσθησαν δια την ενίσχυσιν και την πρόσδον του γυναικείου τμήματος της Αστικής Σχολής.

Λόγω ελλείψεως των δύο τελευταίων τάξεων του Γυμνασίου ωρισμένοι από ημάς εφοίτησαν εις την Τουρκική Σχολήν και εν συνεχεία εις τα Γυμνάσια Ικονίου, Σμύρνης, Κων/πόλεως κτλ. Εις όλας τας μεγάλας πόλεις υπήρχον εγκατεστημένοι ομογενείς, οι οποίοι εφόρητον δια τη ζητήματα των νεωτέρων σπουδαστών.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ-ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ

Οι Σπαρταλήδες ήσαν περίφημοι εις την δημιουργίαν "δημοσίων σχέσεων". Από 150 και πλέον ετών είχαν αρχίσει να οργανώνονται βιοτεχνικώς και βιομηχανικώς. Οι αλατζάδες και τα κασμήρια ήσαν περιζήτητα. Εξελικτικώς έφθασαν να εγκαταστήσουν περιφήμους αργαλειούς ταπήτων εις όλην την πόλιν και τα περίχωρα και έδωσαν ψωμί εις τας πενεστέρας τάξεις επί μίαν 20/ετίαν και πλέον. Τα χαλιά ήσαν πλουσιώτατα εις σχέδια. Εντεύθεν και η ιδιαιτέρα ποιότης "χαλιά Σπάρτα". Πλείστοι διέπρεψαν με πρώτον τον Δρα Πρόδρομον Γρηγοριάδην, αρχικώς δημητρ. ιατρόν και μετέπειτα βιομήχανον περιωπής, τον Ιωρδάνη Στύλογλου, ειδικόν καλλιτέχνην εις τα βιομηχ. Σχέδια των χαλιών, τον Ιωρδάνη Στύλογλου, επίσης ειδικόν εις την βαφήν των νημάτων. Η ως άνω εταιρία είχεν ιδρύσει και υποκατάστημα εις Μπάρλα με προϊστάμενον δια σύντομον περίοδον τον πατέρα μου. Επίσης σπουδαίοι βιομήχανοι ταπήτων ήσαν οι Μηνάς Κεχαγιόγλου, Κ. Αθανάσογλου, Ιωρδ. Δουρμπέογλου, Αδελφοί Δημ. και Στ. Δανόπουλοι, Νικόλ. Σουτζόγλου.

Η σπρωτοφορία ήτο επίσης προηγμένη με πρωταθλητήν τον Μελέτιον, όστις την εισήγαγε. Επίσης η βιοτεχνία αλατζάδων ήτο πολύ διαδεδομένη. Εις όλα τ' αινωτέρω συμμετείχοντας και μουσουλμανικούς οικογένεια. Δυστυχώς η παρεμβολή έξων τη πόλεις στοιχείων συνετέλεσεν εις την μείωσην της δραστηριότητος των γηγενών κατοίκων, τέλος δε η ομάδικη εξορία των οιμογενών, πραγματοποιηθείσα το 1918 κατέληξεν εις την πλήρη καταστροφήν των επιχειρήσεων των.

Μετά την εκτόπισιν του άρρενος πληθυσμού, την διεύθυνσιν ωρισμένων επιχειρήσεων ανέλαβον αι γυναίκες, αι οποίαι τα έφεραν εις πέρας, έως δύο δια την Ανταλλαγήν.

Η παραγωγή σταφυλιών, σύκων, αχλαδιών, πεπονίων, καρυδιών και δημητριακών ήτο επίσης φημισμένη. Εν ενί λόγω η Σπάρτη ήτο περίφημος ως γεωργική πόλις, εφάμιλλος Ελβετικών πόλεων, λόγω της βοηθείας και του κλίματος.

Η ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΥ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ

Αποφοιτήσας μετ' αλλον συμμαθητών μου της δευτέρας Ελληνικού Γυμνασίου, εσπούδασα μαζί με τον περίφημον αλλ' αποχή συμφοιτητήν μου Ηλίαν Πατσόγλου ή Δαμιανίδην, αποβιώσαντα εν Δαρδανελλίοις ως αξιωματικός του Τουρκικού στρατού (1915) και τον Ιωρδάνη Δουρμπούσογλου εις το Τουρκικό Γυμνάσιον Σπάρτης και εν συνεχεία εις το Φιλολ. Γυμνάσιον του Πανεπιστημίου Κων/πόλεως και ενεγράφην εις την Νομική Σχολήν της πόλεως ταύτης όπου εφοίτησα ομαλώς επί δύο έπη, αλλ' ο επελθών Α' Μεγάλος Πόλεμος με ηγάκασε να φύγω δια την Σμύρνην όπου ήτο εγκατεστημένη η οικογένειά μου. Οπως είχον προβλέψει ήρχισεν η στράτευσις των εφέδρων αξιωματικών, εις ούς είχομεν ενταχθή εις τας επαρχίας. Άλλ' η τύχη με ηγόνησε να λάβω μέρος εις διαγωνισμόν και να επιτύχω πετάξαντα 282 υποψηφίων ως Γραμματεύς της Ερυθράς Ημισελήνου, διατελέσυτς υπό την προεδρίαν του Καθολικού Λετούφ, Διευθυντού της Οθωμανικής Τραπέζης της ιδίας πόλεως. Μετά παρέλευσιν εξαμήνου περιήλθεν η Προεδρεία εις νέον Διοικ. Συμβούλιον υπό τον κ. Καραπιτέρην, εγώ δια παρέμενα εις την θέσιν μου μέχρι της λήξεως του Πανευρ. Πολέμου. Ούτω με την έλευσιν του Δίξον Αρχηγού του Αγγλικού Αντιτορπιλικού εις Σμύρνην κατά τον Οκτώβριον του 1918 παρητήθην και μετέβην εις Κων/πόλοιν ίνα αποσύρω τα εγγραφα της φοιτήσεώς μου εις το εκεί Πανεπιστήμιον και μετεγράφην εις το τρίτον έτος του Πανεπιστημίου Αθηνών όποθεν απεφοίτησα μετά διετίαν με βαθμόν "Αριστα" και ήρχισα να δικηγόρων εις συμμόρη μέχρι της φρικτής τραγωδίας της αποχωρήσεως του Ελληνικού Στρατού. Εν τούτῳ των μεταξύ μετά του Βασιλείου Μουσαίου, Ιατρού, εν Αθήναις και υποβάλω παράκλησιν εις τον τότε Εθνάρχην Ελευθέριον Βενιζέλον περί επεκτάσεως της Ελληνικής Κατοχής και εις τας περιφερείας της Μητροπόλεως Πισιδίας, δηλαδή εις την περιοχήν Μάκρης και περιχώρων, Απταλείας και περιχώρων, ών οι άρρενες κάτοικοι είχον εκτοπισθή, εις τα ενδότερα της Μ. Ασίας, εις Ερζερούμ, Βαν, Διαρπεκίρ, κ.λπ. Παρουσιάσθημεν προ του Εθνάρχου και εξεβάσαμεν τας παρακλήσεις μας. Ο Βενιζέλος εξεπλάγη από το περιεχόμενον του υπομνήματός μας και υπό τας εξηγήσεις μας. Μας είπεν ότι ήτο αδύνατος η επέκτασις πέραν της ζώνης την οποίαν κατείχεν ο Ελληνικός Στρατός. Εις δευτέραν επίσκεψαν μας μας εδήλωσε ρητώς ότι καίτοι εκτιμά το περιεχόμενον του υπομνήματός μας τω ήτο αδύνατον να αναλάβῃ νέας ευθύνας, εις ζώνην μάλιστα κατεχομένην μερικών υπό του Ιταλικού Στρατού. Τας ανωτέρω απόφειτες διεβιβάσαμεν εις τους συμπολίτες μας, προς μεγάλην απογοήτευσιν των...

Επί δύο περίπου έπη, ήτο από του Οκτωβρίου του 1920 μέχρι 15ης Αυγούστου 1922, εδικηγόρευσα εν Σμύρνη, ενώπιον των Ελληνικών Δικαστικών Αρχών (Δικαστήρια οργανωμένα δεν υπήρχον). Ούτω εφθάσαμεν εις τον απαίσιον Αύγουστον, ότε άλλαζαν τηλεφώνημα από φίλουν μου εις την Αρμοστείαν να φύγω εκ Σμύρνης διότι ήμην εγγεγραμμένος εις τον Τουρκικόν κατάλογον των προς εκτέλεσην υποψηφίων. Εγνώριζα ότι δεν ήμην αρεστός εις τους Τούρκους, οι οποίοι έπιεν μένεα εναντίον μου λόγω του γεγονότος ότι είχον αποφοίτησε από το Ελληνικόν Πλανεπιστήμων και εδικηγόρησαν ενώπιον των Ελληνικών Δικαστικών Αρχών. Αμέσως, αυθημερόν, έφυγα εκ Σμύρνης εις τα Λίτζα των Βρυσούλλων και εκείθεν με ιστιοφόρον εις Χίον... και ούτω τέσσαρας ημέρας προ της εισόδου του Κεμάλ, ευρισκόμην εις το Ελεύθερον Ελληνικόν Κράτος...

ΕΚΑΗΛΩΣΕΙΣ... ΕΚΑΗΛΩΣΕΙΣ ΕΚΑΗΛΩΣΕΙΣ... ΕΚΑΗΛΩΣΕΙΣ...

★ Το 1994 άρχισε πανηγυρικά για την Ένωσή μας. Η κοπή της Πρωτοχρονιάτικης πίττας μας, πάντα νωρίς-νωρίς, **Κυριακή 9 Ιανουαρίου**, το πρωί, ήταν η αφορμή μιας εξαιρετικής συγκέντρωσης προσωπικοτήτων και φίλων της Ενώσεως από τη μια και των μελών μας, παλιών και νέων από την άλλη.

Παρόν, για πρώτη φορά στην Ενωσή μας, αλλά και σε ανάλογο πολιτιστικό φορέα, ο εν ενεργείᾳ **Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων**, ο κ. Απόστολος Κακλαμάνης, παρόν και ο υπουργός Με-

ταφορών και Επικοινωνιών κ. Γιάννης Χαραλάμπους. Παρόντες ακόμα: ο Δήμαρχος της πόλης κ. Πέτρος Μπουρδούκος, ο επίτ. δήμαρχος κ. Γιάννης Δομνάκης, ο αντιπρόεδρος του Δημ. Συμβουλίου κ. Ιωσήφ Πολυκάρπου, οι αντιδήμαρχοι κ.κ. Ρεγγίνα Ουσταμπασίδου, Νίκος Βουρβουλάκης, Β. Παπάζογλου, ο πρόεδρος της Ιωνικής Ενωσης κ. Γιώργος Περτσεμλίδης, ο δημ. σύμβουλος κ.κ. Κώστας Παπάζογλου, Βασ. Καραογλάνογλου, Γιώργος Βαλαβάνης, Σπ. Εξαδάκτυλος, Π. Βλασσάς, Γ. Μπίγαλης, Ν. Μπότης και ο

πρόεδρος του Συν. Συμβουλίου κ. Βαλαβάνης.

Βέβαια δεν μπορούσε να λείψει ο συμπατριώτης μας τ. βουλευτής κ. Λάκης Εφραίμογλου. Παρόντες ακόμη ο πρόεδρος της ΟΠΣΕ κ. Αν. Χαρισμίδης, ο Πρόεδρος της Ενώσεως Σμυρναίων κ. Τάκης Βεζυργιάνης, εκπρόσωποι των σωματείων: Σύνδεσμος Αλαγιωτών, Φυσιολατρικός Ομίλος Ν. Ιωνίας, Εμπορικός Σύλλογος, Εστία Ν. Ιωνίας, Σύνδεσμος των εκ Γαλατά Κων/πόλεως, Σύλλογος Περγαμηνών "Απταλος" και τόσοι άλλοι.

Μετά την κοπή της πίτας και τις προσφωνήσεις των επισήμων απενεμήθησαν διακρίσεις, με την ευκαιρία της συμπληρώσεως 60 χρόνων από την ίδρυση της Ενώσεως:

-στον αείμνηστο συγγραφέα Φιλ. Νικολαΐδη-Τσενέογλου

-στον αείμνηστο, επί σειρά ετών, αντιπρόεδρο Λουκά Ουλκέρογλου

-στον Δημήτριο Εφραίμογλου, ως εκπρόσωπο της 1ης γενιάς και στους διατελέσαντες μέλη διοικήσεων: Κοσμά Εφραίμογλου, Λεωνίδα Βογιατζόγλου και Νίκο Αρναούτογλου.

Το καλλιτεχνικό μέρος της εκδηλώσεως περιελάμβανε την εκτέλεση του έργου "Λυγμός" του Δ. Παπουτσόγλου από τον βραβευθέντα με α' βραβείο κιθάρας στο "Διαγωνισμό Νέων Μουσικών" της Ενώσεως κ. I. Πανταζόπουλο καθώς και πρόγραμμα με χορούς και τραγούδια της Μικρασίας που εκτέλεσαν το Εργαστήρι Παραδοσιακών Χορών του Δήμου Ν. Ιωνίας και μουσικό συγκρότημα.

'Όπως πάντα ακολούθησε μικρή δεξιώση στην αίθουσα Εκθέσεων, όπου έγιναν τα προεγκαίνια της Εκθέσεως Ζωγραφικής της κ. Ελένης Φέγγου (τα κανονικά εγκαίνια έγιναν την επομένη, Δευτέρα 10 Ιανουαρίου, με μεγάλη επιτυχία).

★ Το διάστημα που ακολούθησε ως το τέλος Φεβρουαρίου, ήταν αφιερωμένο, κατ' έθιμο θα λέγαμε, στις κοπές πίττας αδελφών σωματείων και άλλων πολιτιστικών και κοινωνικών φορέων της περιοχής, που βρίσκουν καταφύγιο στις αίθουσές μας.

Έτσι έκοψαν την πίτα τους: ο Σύνδεσμος Αλαγιωτών Ν. Ιωνίας, η Αδελφότητα Προκοπιέων, ο Εμπορικός Σύλλογος Ν. Ιωνίας και ο Όμιλος Φιλάθλων Ν. Ιωνίας. Έγινε όμως και μια σπουδαία κοινωνικού χαρακτήρα εκδήλωση, από το τοπικό Παράρτημα του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, του οποίου πρόεδρος είναι ο κ. Γιώργος Περτσεμλίδης, την Κυριακή 23 Ιανουαρίου. Στην εκδήλωση αυτή κατά την οποία δόθηκαν τιμητικές διακρίσεις σε 230 νέους της πόλεως που επέτυχαν στα ΑΕΙ και ΤΕΙ, παρευρέθηκαν ο κ. Νικόλαος Μάρτης, ο πρόεδρος του ΕΕΣ κ. Μαρτίνης, πολλοί επίσημοι και πλήθος κόσμου, που κατέκλυσε όλες τις αίθουσες.

Ο Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων κ. Απόστολος Κακλαμάνης κόβει τη βασιλόπιτά μας.

Η στιγμή των ενχών της Εκκλησίας κατά την κοπή της πίτας. Διακρίνονται όρθιοι: ο υπουργός Επικοινωνιών-Μεταφορών κ. Γ. Χαραλάμπους, ο Δήμαρχος κ. Π. Μπουρδούκος, ο επίτ. δήμαρχος κ. Γ. Δομνάκης, ο τ. βουλευτής κ. Λάκης Εφραίμογλου, ο πρόεδρος της Ιωνικής Ενώσεως κ. Γ. Περτσεμλίδης, η αντιδήμαρχος κ. R. Ουσταμπασίδην, ο δημ. σύμβουλος κ. Γ. Βαλαβάνης, ο πρόεδρος της Ενώσεως Σμυρναίων κ. Τάκης Βεζυργιάνης, ο κ. B. Βογιατζόγλου.

ΜΕΓΑΛΗ Η ΑΠΗΧΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΒΡΑΒΕΥΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΜΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Η βράβευση της Ενώσεως μας από την Ακαδημία των Αθηνών για την 60/χρονη συνεχή προσφορά της στον πολιτιστικό τομέα και για όσα "υπέρ της του Μικρασιατικού Ελληνισμού μνήμης πράττει", όχι μόνο ικανοποίησε απόλυτα τους συμπατριώτες μας, αλλά και προκάλεσε εντύπωση και ποικίλα ευνοϊκά σχόλια σ' όλο το φάσμα των αδελφών προσφυγικών σωματείων αλλά και του κοινωνικού συνόλου ευρύτερα.

Σταχυολογούμε παρακάτω μερικές από τις ανακοινώσεις και από τα δημοσιεύματα που έγιναν εκφράζοντας ταυτόχρονα τις θερμές μας ευχαριστίες προς τους συντάκτες και αποστολείς τους.

Ο Δήμαρχος Ν. Ιωνίας κ. Π. Μπουρδούκος, ανακοίνωσε με ιδιαιτέρως εγκωμιαστικά λόγια τη βράβευση της Ενώσεως, κατά τη συνεδρία του Δημοτικού Συμβουλίου της 23ης Δεκεμβρίου 1993.

Η Ενώση Σμυρναίων έσπεισε να καλύψει το γεγονός με μια ολοσέλιδη συνέντευξη της με τον πρόεδρο της Ενώσεως στο υπ' αριθμ. 308 φύλλο της εφημερίδας "Μικρασιατική Ήχω" που εκδόει. Παράλληλα έστειλε συγχαρητήριο τηλεγράφημα που υπογράφουν ο Πρόεδρος της κ. Τάκης Βεζουγιάννης και ο Γραμματέας της κ. Νίκος Βικέτος και το οποίο έχει ως εξής: "Τα μέλη του Δ.Σ. και εμείς προσωπικά, εκφράζουμε τα θερμότατα συγχαρητήριά μας για την πρόσφατη βράβευσή σας από την Ακαδημία Αθηνών. Ευχόμεθα συνέχιση του κοινωφελούς σας έργου επ' αγαθώ της ιστορικής μνήμης. Πιστεύουμε ότι η τιμή αντανακλά σ' ολόκληρη τη μικρασιατική κοινωνία".

Η Εστία Ν. Σμύρνης έστειλε επιστολή, που υπογράφεται από τον Πρόεδρο της κ. Αυγουστίνο Καμπά, που έχει ως εξής:

"Κύριε Σαπουντζάκη,

Με την ευκαιρία του Νέου έτους, εύχομαι ατομική και οικογενειακή υγεία και ευόδωση του πολυδιαστάτου έργου σας επ' αγαθώ των μελών του σωματείου σας, του μικρασιατικού στοιχείου γενικότερα και του Δήμου σας... Τις προσκλήσεις και την επιστολή για τη βράβευση του σωματείου σας, λάβαμε δυστυχώς χθες 12/1/94. Ήθελα πολύ να έλθω στην Ακαδημία.

Γνωρίζουμε πόσο υψίστης σημασίας είναι η διάκριση αυτή για όλους τους Μικρασιατές, γιατί και η ΕΣΤΙΑ έχει βραβευθεί από την Ακαδημία Αθηνών.

Θερμά συγχαρητήρια! Το σωματείο σας είναι κορυφαίο και σεις που το ανεβάσατε στην κορυφή καταξιωμένοι συμπατριώτες. Αυτή είναι η θέση της ΕΣΤΙΑΣ και η δική μου προσωπικά για την ΕΝΩΣΗ ΣΠΑΡΤΗΣ Μ. ΑΣΙΑΣ. Μεγάλη η προσφορά σας στην Μικρασιατική Ιδέα και τον Μικρασιατικό κόσμο".

Η Ενώση Σμυρναίων και Μικρασιατών Β. Ελλάδος μας έστειλε χαιρετισμό, που υπογράφουν ο Πρόεδρος κ. Ευθ. Αρζόγλου και ο Γεν. Γραμματέας κ. Αντώνης Φιλόσογλου που έχει ως εξής:

"Η Ενώση Σμυρναίων-Μικρασιατών Β.Ε. χαιρετίζει τη συμπλήρωση 60 χρόνων προσφοράς και αγώνων της Ενώσης σας για τη διατήρηση της μνήμης και των παραδόσεων των Μικρασιατικών Πατρίδων και βρίσκεται πάντοτε ολόψυχα στο πλευρό σας.

Επίσης σας συγχαίρουμε ιδιαιτέρως και για τη βράβευσή σας από την Ακαδημία Αθηνών".

Το Λουρίδειο Ιδρυμα "Μνήμες της Πόλης" δια του προέδρου του καθηγητή Ορέστη Λουρίδου, μεγάλου άρχοντος Ρεφενδαρίου της αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας, συνεχάρη "εκ μέσης καρδίας" δια το ακριβοδίκαιον της βραβεύσεως.

Το Ιδρυμα Μείζονος Ελληνισμού, που ίδρυσε ο συμπατριώτης μας τ. Βουλευτής κ. Λάκης Εφραίμογλου μας απηγύθυνε το παρακάτω μήνυμα:

"Αγαπητέ μου Πρόεδρε. Με ξεχωριστή υπερηφάνεια και ικανοποίηση πληροφορήθηκα τη βράβευση της Ενώσης μας από την Ακαδημία Αθηνών, με την ευκαιρία της συμπλήρωσης των 60 χρόνων δημιουργικής παρουσίας και εθνικής προσφοράς.

Πιστεύω, ότι η βράβευση αυτή αποτελεί την επίσημη αναγνώριση, εκ μέρους της Πολιτείας, των γενικότερων προσπαθειών που κατά καιρούς κατέβαλαν όλοι οι απόντες ή παρόντες συμπατριώτες μας για την διαώνιση μας πολιτιστικής κληρονομιάς χιλιάδων χρόνων και κατά συνέπεια, της εξ αυτής, νοηματοδότησης για το μέλλον.

Συναισθανόμενος την καταγωγή μου από το ιερό χώρο της Μικρασιατικής Σπάρτης, νοιώθω σημαντική την ευθύνη που άφησαν οι πρόγονοί μας να διατηρήσουμε άσβεστη τη φλόγα της δημιουργίας, της προόδου, της αρετής που τόσα χρόνια φώτιζε τα σπίτια μας, τους ναούς μας, τα σχολεία μας, τα καταστήματά μας, τα εργαστήρια και τους χορούς μας.

Θερμά συγχαρητήρια, σε σένα και το άξιο Διοικητικό Συμβούλιο. Η επάξια βράβευσή σας αποτελεί έναυσμα για ένταση των προσπαθειών, με στόχο τη γενικότερη κινητοποίηση και την ευρύτερη συμμετοχή όλων των Ελλήνων στο έργο της σωτηρίας και προβολής του Μικρασιατικού πολιτιστικού θαύματος".

Η Πνευματική Εστία Σπάρτης με τηλεγράφημα που υπογράφει ο Πρόεδρος της κ. Νίκος Γεωργιάδης, μας λέει τα εξής συγκινητικά λόγια: "Πνευματική Εστία Σπάρτης χαίρει και συγχαίρει για τη δίκαιη και επιβεβλημένη τιμή που έγινε στους φίλους και αδελφούς Σπαρταλήδες. Είσθε φωτεινό παράδειγμα προς μίμησιν. Νοιώθουμε και εμείς υπερήφανοι σαν συγγενείς".

Με ιδιαίτερα θερμά λόγια συνεχάρη την Ένωση κι ο δήμαρχος Σπαρτιατών κ. Δημ. Ματάλας.

Η Νεολαία της Ανοιξης, ΣΕΝΒ8, μας έστειλε το εξής μήνυμα: "Σας συγχαίρουμε για τη βράβευση του σωματείου σας από

Ο. Χ. ΣΑΠΟΥΝΤΖΑΚΗΣ ΜΙΛΑΙ ΣΤΗ «Μ.Η.Χ.Ω»
«Ανοιχθήκαμε στην κοινωνία»

Φωτοτυπία της "Μικρασιατικής Ήχους" που αναφέρεται στη βράβευση της Ενώσεως

την Ακαδημία Αθηνών. Σας ευχόμαστε στις δύσκολες ημέρες που περνάμε να συνεχίσετε το έργο σας με την ίδια θέληση και δύναμη όπως εδώ και 60 χρόνια. Θέλουμε να σας διαβεβαιώσουμε ότι θα είμαστε στο πλευρό σας, όποτε μας χρειαστείτε για οποιαδήποτε ενέργεια και εκδήλωσή σας".

Συγχαρητήρια μηνύματα επίσης μας έστειλαν η εκπαιδευτικός κ. Άννα Αγκουρά Βλογιαννίτη, η λογοτέχνης κ. Νίτσα Παραρά- Ευτυχίδου και ο κ. Ιωάννης Χατζηιωάννου, δικηγόρος.

Η επιστολή ιδιαιτέρως του κ. Χατζηιωάννου, γραμμένη με αγάπη και θέρμη, θ' άξιζε τον κόπο να δημοσιευθεί, αν και κάπως μακροσκελής. Υποσχόμαστε να το κάνουμε στο προσεχές τεύχος.

Τέλος, ο συμπατριώτης μας μουσικούς θέτει την Εστία Τ. Στάθης Ουλκέρογλου έστειλε το εξής μήνυμα:

"Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε, Εμαθα για τη βράβευση της ΕΝΩΣΗΣ ΣΠΑΡΤΗΣ Μ. ΑΣΙΑΣ από την ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ και πραγματικά αισθάνθηκα υπερηφάνεια για τη μέγιστη αυτή τιμητική διάκριση που δόθηκε στην Ενώση μας.

Παρακαλώ δεχθείτε τα συγχαρητήριά μου που απευθύνονται και στο Δ.Σ. της Ενώσης αλλά και σε σας προσωπικά, μια που επί δικής σας προεδρίας η Ενώση έτυχε μιας τόσο σημαντικής αναγνώρισης".

'Όμως, πολλές εφημερίδες και περιοδικά αναφέρθηκαν στη βράβευση. Πρώτη απ' όλα αναλυτικότατα και με φωτογραφία από τη βράβευση η τοπική εφημερίδα "Πληροφορία" του Ιανουαρίου 1994. Ακόμη η εφημερίδα "Ιωνική Ενωση" που εκδόει ο κ. Γ. Περτσεμλίδης, η εβδομαδιαία εφημερίδα "Προσφυγικός Κόσμος" που εκδόει ο κ. Π. Κωνσταντινίδης, η εφημερίδα των "Βορείων Προαστείων", η "Μικρασιατική Φωνή" που εκδόει ο Σύλλογος Μικρασιατών Πιερίας, η "Μικρασιατική Ενημέρωση" που εκδόει στη Θεσσαλονίκη ο κ. Αρζόγλου και τέλος η εφημερίδα ΑΥΓΗ της Κυριακής 20 Μαρτίου 1994.

ΣΤΗ ΜΕΛΙΝΑ ΜΕΡΚΟΥΡΗ

Η Ενωση Σπάρτης Μ. Ασίας συμμετείχε στην πανελλήνια αλλά και παγκόσμια συγκίνηση για την απώλεια της Ελληνίδας, που ευσάρκωσε με την αγωνιστικότητά της, τον παλμό και το συναίσθημά της, όλες τις αρετές και τις αξίες της φυλής, όχι μόνο γιατί τα μέλη της, όπως άλλοι, ένιωσαν το συγκλονισμό από την απώλεια, αλλά γιατί επί υπουργείας της Μελίνας Μερκούρη στο Υπουργείο Πολιτισμού, το "δεύτερο σπίτι της" έγινε η μεγαλύτερη μέχρι σήμερα κρατική επιχορήγηση προς το σωματείο μας, με αποτέλεσμα το υπουργείο Πολιτισμού να γραφεί στον πίνακα των Ευεργειών της Ενώσεως.

Κρίθηκε σωστό να κρατίσσει χαμπλούς τους τόνους η Ενωσή μας στην απόδοση τηρών και ν' αφιερώσει μόνο στη μνήμη της το 2ο διαγωνισμό Νέων Μουσικών, γιατί έτσι ταιριάζει, νομίζουμε, να γίνεται στους μεγάλους και αλπιθινούς ανθρώπους.

Επισήμως στην κηδεία της εκπροσώπησε την Ενωση το μέλος του Δ.Σ. κ. Νίκος Χατόγλου, που είκε στενά συνδεθεί μαζί της, εν zωή, όταν η Μελίνα ήταν βουλευτής Β' Πειραιώς και ο κ. Χατόγλου κατοικούσε στη Νίκαια.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΝΕΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ

Μετά τη μεγάλη επιτυχία που σημείωσε πέρσι ο Α' Διαγωνισμός Νέων Μουσικών, η Ενωση Σπάρτης Μ. Ασίας προκηρύσσει εφέτος το Β' ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΝΕΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ, στη μνήμη Μελίνας Μερκούρη και στα πλαίσια του θεσμού "Μουσική Ανοιξη 1994".

Εφέτος θα διαγωνιστούν νέοι εκτελεστές του ακκορντέον, της κιθάρας, του ηλεκτρικού αρμονίου και **duo βιολοντσέλλο** (δύο βιολοντσέλλα) σε έργα Σοβαράς Μουσικής βασισμένα σε μικρασιάτικα θέματα, που έχουν γραφεί από γνωστούς Ελληνες συνθέτες σοβαράς μουσικής ειδικά για την εκδήλωση.

Λήξη δηλώσεων συμμετοχής στις **30 Μαΐου 1994**.

Πληροφορίες και πλήρη κανονισμό του διαγωνισμού μπορούν όλοι να ζητήσουν από τον καλλιτεχνικό διευθυντή του διαγωνισμού κ. Στάθη Ουλκέρογλου (τηλ. 2824894) ή από τον Πρόεδρο της Ενώσεως κ. Χάρη Σαπουντζάκη (τηλ. 2770918).

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

Η Ένωσή μας, ως γνωστόν, είναι ιδρυτικό μέλος και των δύο δευτεροβάθμιων οργάνων του Μικρασιατικού Ελληνισμού, της Ο.Π.Σ.Ε. και του Ε.Μ.Ε.Α.

Πρόσφατα παρουσιάσθηκαν κάποια προβλήματα στο Ε.Μ.Ε.Α. (Εθνικό Μουσείο Ελληνισμού της Ανατολής) και η Ένωση Σμυρναίων συνεκάλεσε σε άτυπη συνέλευση τα ιδρυτικά μελη σε σύσκεψη, με στόχο την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων.

Στη σύσκεψη το Δ.Σ. της Ενώσεως εξεπροσώπησε ο Γ. Γραμματεύς κ. Κίμων Ελμαλόγλου.

ΕΝΩΣΗ ΣΠΑΡΤΗΣ Μ. ΑΣΙΑΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Ανακοινώνεται ότι τη Δευτέρα, 30 Μαΐου 1994, ώρα 7 μ.μ. θα γίνει στην αίθουσα διαλέξεων του Πνευματικού μας Κέντρου (Αλατσάτων 13, Ν. Ιωνία), η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μελών.

Θέματα ημερήσιας διάταξης:

- 1) Εκλογή Προέδρου και μελών Γραμματείας Γενικής Συνέλευσεως.
- 2) Παρουσίαση οικονομικών περιστατικών της περιόδου 1993.
- 3) Έκθεση Εξελεγκτικής Επιτροπής.
- 4) Έγκριση περιστατικών - Απαλλαγή Δ.Σ. της ευθύνης.
- 5) Προϋπολογισμός 1994.
- 6) Κληροδοτήματα - Δωρεές προς την Ένωση - Ενέργειες - Εξελιξίεις.
- 7) Διάφορες προτάσεις.

Σε περίπτωση μη απαρτίας η Γεν. Συνέλευση θα επαναληφθεί τη Δευτέρα, 6 Ιουνίου 1994 στον ίδιο τόπο και την ίδια ώρα.

Για το Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος
Χάρης Σαπουντζάκης

Ο Γεν. Γραμματέας
Κίμων Ελμαλόγου

Η ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗ Μ. ΑΣΙΑ

Δυστυχώς τα τελευταία γεγονότα και η προκλητικότητα των γειτόνων μας στα εθνικά μας θέματα οδηγούν μάλλον προς ματαίωση την εκδρομή-προσκόνημα στις αλησμόνητες Πατρίδες, το καλοκαίρι. Το λέμε με λύπη διότι η εκδρομή αυτή είχε συνεγείρει όλους και η συμμετοχή ήταν πολύ μεγάλη. Οι εκδρομείς θα ενημερωθούν έγκαιρα για την τελική απόφαση.

ΤΟ ΣΤ' ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΙΣΤΟΡΙΑΣ-ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Μεταξύ 25-29 Μαΐου θα γίνει στα Μέγαρα το Στ' Συμπόσιο Ιστορίας-Λαογραφίας Αττικής.

Θυμίζουμε ότι το Ε' Συμπόσιο είχε γίνει το 1992 στο Πνευματικό μας Κέντρο με συνδιοργανωτές το Δήμο Ν. Ιωνίας και την Ένωσή μας.

Θα πάρει μέρος εκ μέρους της Ενώσεως ο πρόεδρός μας κ. Χάρης Σαπουντζάκης.

Μια φωτογραφία που σας οφείλαμε. Είναι μια άποψη της Πλατείας Σπάρτης Μ. Ασίας. Στη μέση η μαρμάρινη στήλη το δηλώνει. (Φωτογραφία του κ. Γ. Βέλλη)

ΛΩΡΕΕΣ-ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΤΗΝ ΕΝΩΣΗ

Στο διάστημα από 1.1.1994 έως 1.5.1994 έγιναν από μέλη, συμπατριώτες και φίλους της Ενώσεως Σπάρτης Μ. Ασίας πολλές δωρεές για την εξυπηρέτηση των εθνωφελών, μορφωτικών, πολιτιστικών και φιλανθρωπικών της κοινωφελών σκοπών.

* Η κ. Ευμορφία Ουλκέρογλου προσέφερε 20.000 δραχμές στη μνήμη του συζύγου της, επί σειράν ετών αντιπροέδρου της Ενώσεως, Λουκά Ουλκέρογλου.

* Η κ. Μαριάνθη Κουλάκογλου προσέφερε 100.000 δραχμές στη μνήμη των γονέων της.

* Ο κ. Ευάγγ. Εβρένογλου 10.000 δραχμές.

* Ανώνυμος στη μνήμη Νικολάου και Αικατερίνης Χατζησταθόγλου 10.000 δραχμές.

* Ο κ. Νικόλαος Παντελίδης, στη μνήμη του πατρός του, 20.000 δραχμές.

* Ο κ. Δαμ. Ιορδ. Βογιατζόγλου 5.000 δραχμές.

* Η κ. Εφη Ουλκέρογλου 15.000 δραχμές.

* Ο κ. Κυριάκος Χατόγλου 20.000 δραχμές, στη μνήμη των γονέων του.

* Ο κ. Γεώργιος Φέγγος 50.000 δραχμές.

* Ο Δήμος Νέας Ιωνίας για οικονομική επιχορήγηση του 1993 δραχμές 150.000

* Ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός (παρ/μα Ν. Ιωνίας) 50.000 δραχμές.

* Στη μνήμη της μητέρας του προέδρου της Ενώσεως Κυριακής Σαπουντζάκη έγιναν οι παρακάτω δωρεές:

α) Χάρης Σαπουντζάκης 50.000 δραχμές

β) Κίμωνας Ελμαλόγλου 20.000 δραχμές

γ) Γεώργιος και Αντιγόνη Φύλιου 10.000 δραχμές

δ) Γεώργιος Μπίγαλης 15.000 δραχμές

ε) Αθηνά Νικολαίδης 20.000 δραχμές

στ) Ελευθερία Περδίκη 20.000 δραχμές

ζ) Δημοκρατική Παράταξη "Δημοκρατική Ενότητα" 65.000 δραχμές.

* Η κ. Πηνελόπη και η κ. Ανθούλα Δουρμούσογλου στη μνήμη των γονέων τους Τηλέμαχου και Μαριάνθης Δουρμούσογλου προσέφεραν από 125.000 δραχμές εκάστη.

* Ο κ. Δαμιανός Ευθυμίου στη μνήμη της μητέρας του Σουλτάνας Αντωνιάδου προσέφερε 50.000 δραχμές.

* Στη μνήμη Δημητρίου Εφραίμογλου έγιναν οι παρακάτω δωρεές:

Η σύζυγός του Ελένη Εφραίμογλου προσέφερε 200.000 δραχμές.

Ο κ. Αθραάμ Κοκκινίδης 50.000 δραχμές

Η κ. Ελισσάβετ Χριστοδούλου 10.000 δραχμές

Ο κ. Γεώργιος Κοκκινίδης 10.000 δραχμές

Η εταιρεία Shell Company 20.000 δραχμές.

* Η κυρία Κλειώ Μητσάκου, εν συνεχεία περσινής της δωρεάς εξ 100.000 δραχμών, που εκ παραδρομής δεν είχε ανακοινωθεί, προσέφερε εκ νέου 100.000 δραχμές στη μνήμη των γονέων της Προδρόμου και Αικατερίνης Γρηγοριάδου και των αδελφών.

* Η κ. Ολυμπία Τυλιγαδά προσέφερε 20.000 δραχμές στη μνήμη Ευαγγελίας Ελ. Δαμιανίδου.

* Η κ. Αγλαΐα Εφραίμογλου προσέφερε 100.000 δραχμές στη μνήμη των προσφιλών νεκρών της.

* Ο κ. Κων. Παπάζογλου στη μνήμη των γονέων του 15.000 δραχμές.

* Η κ. Ελένη Τσιράκογλου στη μνήμη των γονέων της 15.000 δραχμές.

* Η κ. Νίτσα Παραρά-Ευτυχίδου στη μνήμη Λαζάρου Ευτυχίδη και Μαρούλας Παραρά 10.000 δραχμές.

* Η κ. Καλλιόπη Παπαθεοδώρου στη μνήμη της εξαδέλφης της Ολγας Μαυρομελανίδου 20.000 δραχμές.

* Ο κ. Γεώργιος και η κ. Αντιγόνη Φύλιου προσέφεραν 10.000 δραχμές στη μνήμη Κυριάκου Δημητριάδη και ομοίως 10.000 δραχμές στη μνήμη Αγγέλου Αποστόλου.

* * *

Εξ άλλου για τον εμπλουτισμό της ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ προσέφεραν βιβλία οι εξής:

Ο γιατρός κ. Ανδρέας Καφετζής, 3 παλαιά, σπάνια βιβλία.

Ο κ. Γ. Διληπόνης τα ποιήματά του: "Με καθαρά λόγια" και "Ελεγείες".

Ο κ. Γιάννης Βέλλης το βιβλίο: "Οδηγός Μεταπτυχιακών Σπουδών"

Ο κ. Βαγγέλης Μηνιώτης το έργο του: "Γλαρέντζα".

Η Εστία Ν. Σμύρνης το έργο "Ιερομάρτυρες" της Κ. Κολιοπούλου- Γρίβα.

Το περιοδικό "Πλανόδιο" τις εκδόσεις του.

Ο κ. Γ. Γαλανός το έργο του "Εμπρός".

Ο κ. Κων. Ηλιάδης μια σειρά βιβλίων από τη βιβλιοθήκη του.

Η Αδελφ. Προκοπιέων Μακεδονίας το έργο: "Με τα μάτια του εγγονού".

Ο κ. Νίκος Αθανασίου παλαιά βιβλία από τη βιβλιοθήκη του αειμνήστου Βασιλάκη Αρτεμιάδη.

Ο κ. Χρήστος Κατσιγιάννης 6 τόμους του τελευταίου ποιητικού έργου.

* * *

Για τον εμπλουτισμό του Λαογραφικού Μουσείου μας, προσέφεραν αντικείμενα-ενθυμήματα από την αλησμόνητη Πατρίδα:

Ο Πολύκαρπος και ο Ιωσήφ Πολυκάρπου.

Η κ. Ευαγγελία Κιοτσέκογλου.

Η κ. Μαριάνθη Κωστάκη.

Ο κ. Ιωακείμ Παπαϊωακείμ σειρά φωτογραφιών, που έβγαλε ο ίδιος, της Ν. Ιωνίας.

Ο κ. Γιάννης Βέλλης, ομοίως σειρά φωτογραφιών της σημερινής Ν. Ιωνίας.

Η κ. Ευαγγελία Βουλγαρέλη σειρά φωτογραφιών της Παλαιάς και Ν. Ιωνίας καθώς και έντυπα της εποχής.

* * *

Όλους αυτούς για τις Δωρεές και Προσφορές προς την Ένωση μας ΘΕΡΜΟΤΑΤΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ενώσεως.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΟΠΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Με την ευκαιρία των εορτών του ΠΑΣΧΑ το Φιλανθρωπικό Τμήμα της Ενώσεως μας, με επικεφαλής την κ. Πν. Δουρμούσογλου, επεσκέφθηκε το Γηροκομείο της Ιεράς Μητροπόλεως και τη Στέγη Ανπλίκων Περισσού και χορήγησε χρηματικά ποσά για τις ανάγκες των τροφίμων του, ενώ, όπως πάντα ενίσχυσε οικονομικά τις οικογένειες απόρων συμπολιτών μας. Συνολικά διετέθη ποσόν 200.000 δραχμών.

Σημειώνουμε ότι με το ποσό που διετέθη στη Στέγη Ανπλίκων Περισσού, οργανώθηκε Πασχαλινή εκδίλωση για τους τροφίμους στην οποία παρευρέθη ο Πρόεδρος της Ενώσεως, ως μέλος του Δ.Σ. της Εταιρείας Προστασίας Ανπλίκων και η κ. Ρούλα Αιγυπιάδου.

ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

Στις 24 Ιανουαρίου απέθανε και την επομένη κηδεύτηκε από τον Ιερό Ναό των Αγ. Αναργύρων, η μητέρα του Προέδρου της Ενώσεως μας η ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΑΠΟΥΝΤΖΑΚΗ.

Η αείμνηστος εχήρευσε, μετά το θάνατο του συζύγου της διδασκάλου Δαμιανού Σαπουντζάκη, σε νεαρά ηλικία και έκτοτε αφιέρωσε τη ζωή της, εργαζομένη νυχθμηρόν, στην ανατροφή του μοναδικού της παιδιού. Είχε γεννηθεί στην Απτάλεια.

Εκ μέρους του Δ.Σ. την νεκρή αποχαιρέτισε η ειδ. γραμματεύς κ. Πηνελόπη Δουρμούσογλου. Παρέστη σύσσωμο το Δ.Σ.

* * *

Μεγάλη απώλεια για την κοινωνία των συμπατριωτών Σπαρταλήδων αλλά και ολόκληρη τη μικρασιατική οικογένεια, ο θάνατος του Ευεργέτου της Ενώσεως μας και επιλέκτου μέλους της ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΦΡΑΙΜΟΓΛΟΥ.

Τον αείμνηστο, είχε τιμήσει πριν από λίγες ημέρες, η Ενωσή μας για τις πολλαπλές υπηρεσίες του.

Η κηδεία έγινε από τον Ιερό Ναό των Αγ. Αναργύρων στις 17 Μαρτίου. Παρέστη σύσσωμο το Δ. Συμβούλιο. Εξεδόθη ψήφισμα που το ανέγνωσε η κ. Δουρμούσογλου. Κατετέθη στέφανος.

* * *

Μια μεγάλη μικρασιάτισσα, μια μεγάλη φίλη της Ενώσεως, η Σμυρνιά ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΥ-ΓΡΙΒΑ έφυγε ξαφνικά από τη ζωή. Στην κηδεία της που έγινε από την Αγ. Παρασκευή Ν. Σμύρνης, παρέστη εξ ονόματος του Δ.Σ. ο Ταμίας κ. Παπαγερασίμου. Κατετέθη στέφανος επί της σορού της, ενώ συλλυπητήρια τηλεγραφήματα απεστάλησαν στην Εστία Ν. Σμύρνης, της οποίας ήταν αντιπρόδερος και στο Ιδρυμα Ελληνικής και Μικρασιατικής Χειροτεχνίας, του οποίου ήταν πρόεδρος.